

MEDIJI O ZDRAVSTVU

ponedeljak, 04. maj 2020.godine

BLIC- Vučić: Svakako sledeće nedelje ukidamo vanredno stanje, u sredu na ĐURĐEV DAN. Četvrtak prvi dan bez policijskog časa

RTS- Stevanović: Idemo ka ukidanju vanrednih mera, i dalje značajno distanciranje

RTS- Kon kaže da ne treba da se opuštamo i otkriva šta je za njega bio najveći izazov tokom epidemije

RTS- RTS u KBC "Zemun" sa lekarima i kovid 19 pacijentima: Kašalj, gušenje, temperatura, pa tako u krug

RTS- Matematički model predviđa kraj epidemije u Srbiji 26. maja

RTS- Poznati detalji studije – antitela na koronu biće proverena kod 17.000 građana Srbije

RTS- Pelemiš: Nije gotovo, ovo je samo početak kraja epidemije

BLIC- Todorović: Sutra počinje testiranje kolektivnog imuniteta, pozivaćemo cele porodice

N1- U Vojvodini nastavljen trend opadanja broja novoobolelih od koronavirusa

RTV- Epidemiološka situacija u Nišu sve bolja

RTV- Pilot testiranje u KBC Bežanijska kosa

DNEVNIK- Terapija za pacijente u Srbiji, kao i na klinici Mejo

DANAS-, „Nestorović se svesno opredelio da dezinformiše građane“

POLITIKA- Stroga izolacija je najgora

BLIC

BLIC > VESTI > POLITIKA

Vučić: Svakako sledeće nedelje ukidamo vanredno stanje, u sredu na ĐURĐEV DAN. Četvrtak prvi dan bez policijskog časa

03.05.2020. 21:29 | Komentara: 0 | Like 43 | Share | Twitter

Svakako sledeće nedelje ukidamo vanredno stanje, u sredu na Đurđevdan idemo sa tim u skupštinu, ekao je predsednik Aleksandar Vučić na TV Pink večeras.

Dva uslova su za ukidanje policijskog časa, rekao je Vučić.

Tehnomanija

VIKEND AKCIJA
Akcija vazi: 01-03.05.

Vučić: Svakako sledeće nedelje ukidamo vanredno stanje, u sredu na ĐURĐEV DAN. Četvrtak prvi dan bez policijskog časa

Svakako sledeće nedelje ukidamo vanredno stanje, u sredu na Đurđevdan idemo sa tim u skupštinu, ekao je predsednik Aleksandar Vučić na TV Pink večeras.

Dva uslova su za ukidanje policijskog časa, rekao je Vučić.

- Jedan je da imamo sedam dana ispod pet odsto i drugi da imamo značajan pad broja ljudi na respiratoru. Sve ove mere su bile način da sačuvamo ljude, i naše roditelje i mlađe. Ušli smo u pucanj za ekonomski oporavak, da na vreme to uradimo, a da ne ugrozimo zdravlje ljudi. Sutra će Vlada i predsednica Vlade dobiti obrazloženo mišljenje i stav ministarstva odbrane, sve po proceduri. Tako da, u četvrtak bi trebalo da nemamo više policijski čas - rekao je on.

- Mi smo sve vreme razgovarali, ali ja nisam stručan za posao epidemiologa, nismo imali sukob. Predložili smo nešto između onoga što je struka govorila, kompromisno rešenje. Zahvalan sam doktoru Konu na poštovanju, on kao potpukovnik dobro razume šta je država. Razumem tu vrstu potrebe da neko pravi sukobe gde ih nema. Naš posao je bio da imamo dovoljno zaštitne opreme, respiratora...To je bio naš posao. Mislim da smo to sa devetkom položili - rekao je Vučić.

Nažalost, epidemija nam je donela teške ekonomske posledice, ali bićemo najbolji u Evropi.

- Srbi se tome smeju, ali ja vam garantujem, imaćemo rast preko pet odsto - rekao je on.

Predsednik Srbije Aleksandar Vučić i epidemiolog Predrag Kon večeras su gosti emisije "Hit tvit" na RTV Pink, a očekuje se da bi predsednik mogao da govori o dodatnom ublažavanju mera za suzbijanje širenja korona virusa, ali i potencijalnom ukidanju vanrednog stanja i predstojećim izborima.

Vučić je pred prvomajske praznike najavio i mogućnost ukidanja vanrednog stanja iduće nedelje, ali uz ogragu da bi takva odluka mogla da usledi jedino ukoliko bi se nastavio trend opadanja procenta zaraženih od korona virusa u zemlji. Taj procenat je, kako je danas saopšteno na konferenciji za novinare, trenitno ispod 2 odsto.

Ranije najave govorile su da bi ukidanje vanrednog stanja moglo da usledi već u petak, a sa njim bi, kako je predsednik najavio, trebalo da bude ukinut i policijski čas, koji je prethodnih nedelja od početka epidemije varirao, a trenutno važi od 18 sati do 5 ujutru.

The screenshot shows the official website of the Serbian public television network, RTS. At the top, there's a large logo for 'PTC' (Pravilnik Telekomunikacija Crne Gore). Below the logo, the date is listed as 'nedelja, 03. maj 2020.' and the weather forecast for Belgrade is '15° C'. The main headline reads 'Stevanović: Idemo ka ukidanju vanrednih mera, i dalje značajno distanciranje'. To the left, there's a sidebar with various news snippets and links related to the coronavirus situation in Serbia. On the right, there's a sidebar with links to 'Najnovije' (Latest news) and 'Najčitanije' (Most read), along with other news items like 'Policija legitimisala vernike i zatvorila hram u Podgorici' and 'Uhapšena žena, sumnja se da je ubola muža nožem u stomač'. At the bottom, there's a link to the RTS mobile application.

Stevanović: Idemo ka ukidanju vanrednih mera, i dalje značajno distanciranje

Direktor Infektivne klinike Goran Stevanović rekao je na konferenciji za novinare da su brojevi dobri i pokazuju efikasnost mera. Ako se ovako nastavi, idemo ka ukidanju vanrednih mera ali i dalje ostaje ograničenje kontakata, istakao je Stevanović. Naredna konferencija će biti u sredu.

Prema poslednjim podacima, preminulo je još četvoro ljudi, ukupno 193. Hospitalizovano je 2.116 osoba, na respiratorima su 54 osobe, izlečen je 1.551 pacijent.

Pilot-testiranje u "Bežanijskoj kosi"

U Kliničko-bolničkom centru "Bežanijska kosa" u subotu je sproveden pilot-projekat testiranja prokuženosti svih zaposlenih.

"Testirani su svi i niko nije imao simptome. To je urađeno kako bismo sprečili da neko ko nema značajnu simptomatologiju ne unese infekciju u ne-kovid bolnicu. Takva predstudija služi da vidimo šta će biti problem", rekao je Goran Stevanović.

Prema njegovim rečima, niko od testiranih nije imao simptome.

Na konferenciji za novinare u Palati "Srbija" direktor Infektivne klinike u Beogradu Goran Stevanović je rekao da su do 15 časova testirane 5.274 osobe, 102 su bile pozitivne, što pokazuje trend pozitivnosti ispod 5 procenata, što su dobri pokazatelji.

Testirano je ukupno 101.911 osoba, do sada su potvrđena 9.464 slučaja koronavirusa. Procenat smrtnosti je 2,04 odsto. Koronavirusom zaraženo je 450 zdravstvenih radnika. U ustanovama socijalne zaštite do sada je kod 438 korisnika potvrđeno prisustvo virusa, kao i kod 115 zaposlenih.

"Brojevi su dobri i pokazuju efikasnost mera, ako se ovakav trend nastavi možemo se nadati brzom okončanju preostalih mera, u narednih nedelju do dve", rekao je Stevanović.

Prema njegovim rečima, značajno je distanciranje mera da ne bismo ušli u ciklus povećanja broja obolelih.

"Opasnost nije velika", istakao je Stevanović i dodao da je potrebno još nekoliko dana da broj pozitivnih rezultata bude manji od pet odsto testiranih, da bi se stvorili uslovi za ukidanje policijskog časa i relaksaciju mera.

Kada će biti ukinut policijski čas

Kada će biti ukinut policijski čas, zaviće od epidemiološke procene, kaže doktor Stevanović.

Prema njegovim rečima, svi pacijenti koji su kovid pozitivni biće smešteni u bolnice, a oni koji imaju najminimalnije simptome u privremene.

"Videli smo da mere kućne izolacije nisu tako efikasne, i za sada svi pozitivni će biti smešteni u bolničke kapacitete, bilo da se radi o kovid ili privremenim bolnicama", rekao je Stevanović.

Govoreći o bolnici u Beloj Crkvi, Stevanović je rekao su prvi rezultati epidemiološkog ispitivanja pokazali da postoje indicije da je u tu bolnicu virus unesen iz Vršca.

Stevanović je rekao da je potvrđena infekcija kod pet kuvara, jednog lekara, tri medicinske sestre i četiri pacijenta.

Ukazao je da u zatvorima jedino u Zabeli u Požarevcu ima pozitivnih na koronu i da u njihovom lečenju nema nikakvih problema.

Reč je o paviljonima otvorenog tipa, kaže on i dodaje da deo pritvorenika nema skoro nikakvu kliničku simptomatologiju - oni na posebnom izolovanom objektu za dalji nadzor, koji je sličan privremenoj bolnici na Sajmu u Beogradu.

Govoreći o masovnom testiranju, Stevanović kaže da je cilj da epidemiolozi utvrde nivo kolektivnog imuniteta, a biće na nivou reprezentativnog uzorka.

Od sutra bez konferencija za novinare zbog manjeg interesovanja, a sledeća će biti održana u sredu.

NEDELJA: 03. MAJ 2020. 08:20 -> 13:35

IZVOR: RTS

Kon kaže da ne treba da se opuštamo i otkriva šta je za njega bio najveći izazov tokom epidemije

Najnoviji podaci o broju i stanju obolelih od kovida 19 ohrabruju, rekao je epidemiolog Predrag Kon za RTS. Istoči da se tome težilo, da sada možemo malo da se obradujemo ali da se još ne smemo opuštati.

KORONAVIRUS U SRBIJI

Kafčić od sutra ponovo rade, neki će moći i da se voze autobusima GSP-a

Naredna konferencija za novinare o koronavirusu u sredu

Počinju masovna testiranja, utvrđuje se kolektivni imunitet

Stevanović: Idemo ka ukidanju vanredne mere, i dalje značajno distanciranje

U Srbiji potvrđena 102 novootbolela, preminula još 4 pacijenta

Razgovor Ivane Božović sa Predragom Konom

CORONAVIRUS

0:00

Kada je reč o navikama za budućnost, Kon je rekao da je pranje ruku i korišćenje dezinfekcionih sredstava nešto što ćemo morati da nastavimo da radimo. Takođe, naglašava da je važna i fizička udaljenost i izbegavanje nepoznatih kontakata.

Prognoza Beograd 15 °C

Najnovije

Najčitanije

Arhiva

Pronad

Kafčić

Policija legitimisala vernike i zatvorila hram u Podgorici

Uhapšena Žena, sumnja se da je ubila muža nožem u stomaku

Deo opozicije poručuje: Nema uslova za održavanje izbora

Venezuelanski "zaliv svinja", propao pokušaj državnog ucila

Kon kaže da ne treba da se opuštamo i otkriva šta je za njega bio najveći izazov tokom epidemije

Najnoviji podaci o broju i stanju obolelih od kovida 19 ohrabruju, rekao je epidemiolog Predrag Kon za RTS. Istoči da se tome težilo, da sada možemo malo da se obradujemo ali da se još ne smemo opuštati.

Predrag Kon je, gostujući u Dnevniku RTS-a, rekao da smo ušli u mirniju fazu epidemije. Ipak, bitno je, kako kaže, da još uvek postoje čepovi gde se virus može brzo da se proširi, kao što su gerontološki centri.

Kada je reč o navikama za budućnost, Kon je rekao da je pranje ruku i korišćenje dezinfekcionih sredstava nešto što ćemo morati da nastavimo da radimo. Takođe, naglašava da je važna i fizička udaljenost i izbegavanje nepoznatih kontakata.

"Moraćemo da uđemo u prelazni period u kojem ćemo nositi maske u zatvorenom prostoru", rekao je Kon.

Govoreći o javnom saobraćaju, Kon je rekao da su jasno razrađene mere i da će npr. u Beogradu u početku javni prevoz koristiti samo zaposleni.

"To omogućuje da se smanji broj korisnika i da bude vrlo kontrolisana upotreba saobraćaja, što je bitno u samom početku", rekao je epidemiolog Kon.

Istiće da su preporuke konkretnе i za ostale delatnosti.

Uspostavljanje avio-saobraćaja izazov

Navodi da avio-saobraćaj mora da se otvori, ali da još uvek nema letova i da je to izazov, pošto još uvek nije jasno da li će se primenjivati mere karantina ili samoizolacije.

Na pitanje kada će epidemija proći, Kon je rekao da je ovaj talas pri kraju, i da će se naredne dve nedelje smanjivati aktivnost virusa, a posle će se pojavljivati pojedinačni slučajevi.

Kon poručuje da je Srbija sada neuporedivo spremnija za eventualni drugi talas i da će testiranje imuniteta tokom leta dati odgovore o pripremama za jesen i zimu.

Rekao je da je najveći izazov tokom ovog talasa bio sprovođenje mera socijalnog distanciranja i da je u tome pomoglo uvođenje vanrednog stanja.

Kon ima poruku za građane: "Da izdržimo još ovih nekoliko nedelja i da se poštuju ove mere jer su one za sve nas".

The screenshot shows a news article from RTS. At the top, there's a large logo for PTC (RTS). Below it, the headline reads: "RTS u KBC "Zemun" sa lekarima i kovid 19 pacijentima: Kašalj, gušenje, temperatura, pa tako u krug". The main content features a video thumbnail showing several medical staff in full protective gear (suits, masks, goggles) standing in what appears to be a hallway or entrance of a hospital. A caption below the video says: "Sa uniformom, maskom, dve kape, tri para rukavica, dva para kaljača, skafanderom, vizirom, samo tako je ekipa RTS-a mogla da pređemo iz jedne u drugu zonu." To the left of the video, there are several smaller text boxes with links to other news stories. On the right side, there's a weather forecast for Belgrade (15°C) and a sidebar with various news snippets and links.

RTS u KBC "Zemun" sa lekarima i kovid 19 pacijentima: Kašalj, gušenje, temperatura, pa tako u krug

U Kliničko bolničkom centru "Zemun", koji je krajem marta postao jedna od najvećih kovid bolnica, za nešto više od mesec dana zbrinuto je 1100 pacijenata.

Kako se ta ustanova, tokom prvomajskih praznika bori sa kovidom 19, proveravala je ekipa RTS-a.

Sa uniformom, maskom, dve kape, tri para rukavica, dva para kaljača, skafanderom, vizirom, samo tako je ekipa RTS-a mogla da pređemo iz jedne u drugu zonu.

Jedan zid odvaja zelenu i crvenu zonu. U respiratornom centru je 20 pacijenata, a 14 na respiratoru.

"Temperatura je trajala 24 dana tako da je polomila moj organizam.

I onda su me spustili u respiratori centar ortopedije, gde uz pomoć ove mašine, uspeo sam za 36 sati intenzivnog držanja, da se vratim u normalu", kaže pacijent Bratislav Jeličić.

Goran Pavković kaže da je imao neverovatan kašalj, a da su posle počela gušenja, temperatura i sve tako ukrug.

Posle nešto više od mesec dana borbe sa koronavirusom dobre vesti: broj pacijenata u ovoj bolnici se smanjuje.

"Danas je svakako lakše, jer u početku imali smo najpre veliki broj pacijenata.

To su bili pacijenti raznih životnih dobi, najčešće hroničari", navodi dr Jelica Jovanović, anesteziolog u KBC "Zemun".

Prof. dr Dejan Stevanović, hirurg u KBC "Zemun" ističe da je pik bila nedelja između 10. i 20. aprila.

"U tom periodu smo imali između 370-380 pacijenata. Jutrošnji broj je 190. Imamo pacijenata i dalje sa teškim kliničkim slikama, ali je to daleko manji broj nego što je bio na početku", ukazao je Stevanović.

Za ovih mesec dana promenio se i rad zaposlenih.

"Da se maksimalno potrudimo oko pacijenata, više nego ranije, kojima je neophodna naša pomoć", napominje Radmila Gutaji medicinska sestra u tom bolničkom centru.

Marko Todorović medicinski tehničar koji je pritekao u pomoć iz Doma zdravlja navodi da se posao dosta promenio, s obzirom na to da je dežurstvo od 24 časa malo napornije, da je u skafanderu vrućina, ali dodaje da su sestre super i da su im sve objasnile.

Do sada su otpustili više od 800 pacijenata iz bolnice.

"Najviše me usrećuje kada ljudi dobiju te testove koji su negativni, kada se dobro osećaju i kada idu svojojim kućama", kaže Sanja Gugleta, medicinska sestra u KBC "Zemun".

Od 1200 zaposlenih, 30 je pozitivno na kovid 19, na sreću imaju blažu kliničku sliku i trebalo bi uskoro da se vrate na posao.

SUBOTA, 02. MAJ 2020, 17:00 -> 15:00

RTS

PROF. DR PETAR KOČOVIĆ

Matematički model predviđa kraj epidemije u Srbiji 26. maja

Epidemije poštuju matematička pravila te su brojni matematičari i stručnjaci za podatke širom sveta svojim modelima pokazivali prilično tačne projekcije toka i kraja epidemije. Profesor Petar Kočović napravio je model koji nam tumači tok epidemije u Srbiji, pravi poređenja sa drugim zemljama u svetu i predviđa kada bismo mogli da očekujemo potpuno stišavanje zaraze.

KORONAVIRUS U SRBII

Kafic od sutra ponovo rade, neki će moći da se voze autobusima GSP-a

Naredna konferencija za novinare o koronavirusu u sredu

Počinju masovna testiranja, utvrđuje se kolektivni imunitet

Stevanović: Idemo ka ukidanju vanrednih mera, i dalje značajno distanciranje

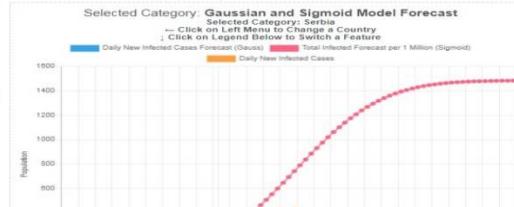
U Srbiji potvrđena 102 novoobolela, preminula još 4 pacijenta

Epidemija u Srbiji, pod uslovom da trendovi budu kao u prethodnih desetak dana, trebalo bi da se završi oko 26. maja 2020. Očekuje se sve manji broj zaraženih, sa trendom pada oko nule.

Na osnovu letimičnog pregleda epidemije sarsa, svinjskog gripa i naročito kovida 19, virusi koji ih izazivaju ponašali su se matematički, po Gausovoj krivoj. Unose se samo podaci za broj zaraženih na dnevnom nivou.

Ne postoji matematički model za predviđanje eventualnog novog talasa mnogo unapred, već to liči na prognozu cunamija – prognoze mogu da počnu neposredno pošto događaj počinje da se odvija. Shodno tome, može da se izda upozorenje da postoji mogućnost (nove) epidemije.

Prognoza Beograd 15 ° C

Najnovije Najčitanije

ARHIVA Pronadi

Kafanski gonič

Policija legitimisala vernike i zatvorlara hram u Podgorici

Uhapšena žena, sumnja se da je ubola muža nožem u stomak

Deo opozicije poručuje: Nema uslova za održavanje izbora

Venezuelanski "zaliv svinja", propao pokušaj državnog udara

PTC

Matematički model predviđa kraj epidemije u Srbiji 26. maja

Epidemije poštuju matematička pravila te su brojni matematičari i stručnjaci za podatke širom sveta svojim modelima pokazivali prilično tačne projekcije toka i kraja epidemije. Profesor Petar Kočović napravio je model koji nam tumači tok epidemije u Srbiji, pravi poređenja sa drugim zemljama u svetu i predviđa kada bismo mogli da očekujemo potpuno stišavanje zaraze.

Epidemija u Srbiji, pod uslovom da trendovi budu kao u prethodnih desetak dana, trebalo bi da se završi oko 26. maja 2020. Očekuje se sve manji broj zaraženih, sa trendom pada oko nule.

Na osnovu letimičnog pregleda epidemije sarsa, svinjskog gripa i naročito kovida 19, virusi koji ih izazivaju ponašali su se matematički, po Gausovoj krivoj. Unose se samo podaci za broj zaraženih na dnevnom nivou.

Ne postoji matematički model za predviđanje eventualnog novog talasa mnogo unapred, već to liči na prognozu cunamija – prognoze mogu da počnu neposredno pošto događaj počinje da se odvija. Shodno tome, može da se izda upozorenje da postoji mogućnost (nove) epidemije.

Gausova raspodela nam omogućava da definišemo devet nivoa koji označavaju određene datume za novo upozorenje (pozitivnije ili negativnije od prethodnog), nešto kao u meteorologiji, kada se definišu meteo-alarmi.

Modeliranje epidemije, njenog toka i kraja, kao i mera koje bi trebalo doneti za vreme epidemije je moguć proces. Matematički model se bazira na radu čuvenog nemačkog matematičara i fizičara Johana

Karla Fridriha Gausa, najvećeg matematičara od antičkog doba, koji je pojavu raspodele serije događaja primetio i na njoj radio 1794. i 1795. godine. Zbog toga što događaji koji se posmatraju oblikuju zvono, ova raspodela se naziva i normalnom raspodelom ili popularno zvonastom krivom.

Model je dopunio u današnji oblik francuski matematičar Pjer Simon Markus de Laplas, pa se ova raspodela naziva i Gaus–Laplasovom.

Gaus je za zasluge za razvoj matematike našao svoje mesto i naaversu novčanice od 10 nemačkih maraka koja je bila u opticaju od 1898. do 2001. godine. Ova metodologija se koristi u mnogim inženjerskim i ekonomskim disciplinama i marketingu.

Mi ćemo za potrebe kovida 19 umesto reči događaj koristiti pojам epidemiološki dan.

Dakle, na početku je na dnevnom nivou zaraza bila jedan ili nijedan zaraženi. Onda se stvar razbuktala, pa se broj zaraženih povećava. Zatim počinje da se smanjuje. I to smanjenje će biti oko nule, u zavisnosti od dva faktora: a) discipline stanovništva da primenjuje mere fizičkog rastojanja i b) da se epidemija ne razbukta.

Model se bazira na ulaznim podacima koje za svet daje Svetska zdravstvena organizacija, a za Srbiju lekarski krizni štab. Ovi podaci se, kada je Srbija u pitanju, poklapaju, ali to nije slučaj za mnoge sajtove u svetu koji se bave istom tematikom.

Bez obzira na izvor podataka, oni se mogu uvesti pod Gausov model, ali sama kriva i procena kraja epidemije mogu da se razlikuju. Najčešće su razlike male. Kriva se, inače, računa za svaki dan posebno i sa unošenjem novih podataka nema veze sa prethodnim danima.

Gausova kriva kompenzuje manji rast i pad, koji zovemo talas, kao i više talasa. U slučaju da dođe do dramatičnog rasta broja obolelih na dnevnom nivou, onda mora da se pređe na višestruki talasasti model, za čime, za sada, nema potrebe.

Nova epidemija ne može da se predvidi, naročito ako postoji prekid u podacima (recimo tokom leta, pa se nastavi u, recimo, oktobru).

Treba napomenuti da je epidemija koronavirusa i svinjskog gripa bila u korelaciji sa brojem Sunčevih pega i sunčanim ciklusima. Kada je mali broj Sunčevih pega – nema UV-C i iks zračenja, a ovaj broj tačaka, s obzirom na to da smo izašli iz dna ciklusa, povećava se iz dana u dan, pa će se i epidemija smiriti.

PETAK, 01. MAJ 2020. 13:10 -- 34-14

IZVOR: TANJUG

Poznati detalji studije – antitela na koronu biće proverena kod 17.000 građana Srbije

Medicinski fakultet u Beogradu će, kako je najavljeno, od ponedeljka, 4. maja, početi izradu epidemiološke studije o stepenu stečenog kolektivnog imuniteta u populaciji na koronavirus. Državni sekretar u Ministarstvu prosvete Vladimir Popović kaže da će se studija raditi na uzorku od 7.000 domaćinstava, odnosno 17.000 ljudi.

KORONAVIRUS U SRBIJI

Koroni će sada ponovo rade, naku će morati i da vozne autobusima GSP-a

Naredna konferencija za novinare o koronavirusu u sredu

Počinju masovna testiranja, utvrđuje se kolektivni imunitet

Stevanović: Idemo ka uklanjanju vanrednih mera, i dalje značajno distanciranje

U Srbiji potvrđena 302 novootbolela, preminula još 4 pacijenta

Popović je u izjavi za Tanjug naveo i da će se ta studija raditi naredna dva meseca, a možda, kaže, i tokom celog leta.

Epidemiološka studija o kolektivnom imunitetu radiće se tokom leta

Prognoza Beograd 15° C
rtspplaneta.rs

Najnovije Najčitanije

ARHIVA Pronadji

Kafanški gonič

Policija legitimisala vernike i zatvorila hrani u Podgorici

Uhapšena žena, sumnja se da je ubila možu nožem u stomaku

Deo opozicije poručuje: Nema prava za održavanje izbora

Vranečuelanski "zaliv svirja", progao pokutaj državnog udara

Poznati detalji studije – antitela na koronu biće proverena kod 17.000 građana Srbije

Medicinski fakultet u Beogradu će, kako je najavljeno, od ponedeljka, 4. maja, početi izradu epidemiološke studije o stepenu stečenog kolektivnog imuniteta u populaciji na koronavirus. Državni sekretar u Ministarstvu prosvete Vladimir Popović kaže da će se studija raditi na uzorku od 7.000 domaćinstava, odnosno 17.000 ljudi.

Popović je u izjavi za Tanjug naveo i da će se ta studija raditi naredna dva meseca, a možda, kaže, i tokom celog leta.

"To je studija koju će voditi profesor Tatjana Pekmezović, osim profesora sa Medicinskog fakulteta u nju su uključeni profesori i istraživači iz drugih medicinskih ustanova i nekoliko naučnih ustanova, među kojima je Institut za primenu nuklearne energije (INEP)", rekao je Popović.

Epidemiološka studija, kaže, podrazumeva kompletну analizu prokuženosti stanovništva na uzorku od 7.000 domaćinstava, a broj članova će biti oko 17.000.

"Studija podrazumeva i analizu da li neko od nas nosi antitela, što se ne vidi kroz PCR testove koji detektuju samo trenutnu infekciju, dok ELIZA testovi detektuju da li smo preležali infekciju, a da nismo imali nikakve simptome. I sigurno se jednom delu nas to i desilo", objašnjava Popović.

Test na antitela će biti razvijen u Srbiji

Istiće da INEP radi na razvoju ELIZA testova, odnosno testovi na antitela, dodajući da će to biti test razvijen u Srbiji, što je, kaže, prilično veliki uspeh za našu nauku.

Premijerka Srbije Ana Brnabić ranije je izjavila da će prvi ELIZA testovi biti spremni u roku od mesec dana i dodala da je više zemalja zatražilo podršku od Srbije ukoliko budemo imali dodatne količine tih testova.

Popović kaže da će studija pokazati i mnogo šire posledice virusa korona, te da će pokazati i određene demografske zaključke, kao i zaključke u vezi sa javnim zdravljem, ali i ekonomskom politikom.

The screenshot shows a news article from the RTS website. At the top is the RTS logo. Below it is a navigation bar with social media icons and the date "nedelja, 03. maj 2020." The main headline reads "Pelemiš: Nije gotovo, ovo je samo početak kraja epidemije". The article text discusses Mijomir Pelemiš's statement that the situation is not yet over and that it is just the beginning of the epidemic. It quotes him as saying that if they had not taken measures, many more people would have died. The article also mentions that he was invited to appear on the show "Razgovor Ane Stamenković sa Mijomirom Pelemišem". On the right side of the page, there is a sidebar with various news snippets and links to other articles.

Pelemiš: Nije gotovo, ovo je samo početak kraja epidemije

Bivši direktor Infektivne klinike KCS i član Kriznog štaba za borbu protiv koronavirusa Mijomir Pelemiš rekao je za RTS da su rezultati borbe protiv kovida 19 u Srbiji sasvim dobri i da se pokazalo da je uvođenje svih mera bio dobar potez jer bi inače rezultat bio mnogo gorji.

Mijomir Pelemiš je, gostujući u Dnevniku RTS-a, podsetio da je od početka epidemije govorio da je tragedija kada samo jedan čovek umre, ali ističe da bi bilo na hiljade mrtvih da nisu preduzete sve mere.

Rekao je da bi on voleo da je za ovaj vikend važila zabrana kretanja kao i za prošli jer, iako je većina građana svesna, postoji jedan broj onih koji krše pravila.

"Pitanje je kolika će biti naša odgovornost. Čini mi se da situacija nije takva da možemo da se opustimo", naveo je Pelemiš i dodao: "Nije gotovo. Ovo je samo početak kraja epidemije."

Govoreći o tome koje su mere bile dobre, rekao je da se pokazalo da samoizolacija nije dobra zbog discipline i novih saznanja, a da je izolacija bila dobra.

"Mi smo stalno učili o virusu i danas još uvek ne znamo mnogo", rekao je Pelemiš i poručio da je dobro što su napravljene privremene bolnice jer se pokazalo da asimptomatski bolesnici nisu bezopasni.

Naveo je da je grupa japanskih stučnjaka analizirala pacijente sa kruzera i da su među 104 bolesnika, 54 asimptomatska imala promene na plućima.

"Apsolutno je najvažnije da uradimo što više testova da bismo otkrili što više ljudi koji nisu bolesni", rekao je Pelemiš i dodao da se bolesni sami javljaju, ali da su epidemiolozi uradili veliki posao otkrivajući kontakte.

Priznanje zdravstvenim radnicima

Smatra da je potrebno odati priznanje našim lekarima i zdravstvenim radnicima, kao i svima koji su radili za vreme pandemije. Dodaje da u Srbiji nijednog trenutka nije postojao problem da li će se primiti neki bolesnik i da li će biti mesta na respiratorima za sve.

Poredeći novi koronavirus sa SARS-om i MERS-om, rekao je da je ovo sada nešto sasvim drugo.

"Ali nešto što ćemo ipak uspeti da zaustavimo ako se budemo pridržavali mera koje ne bi trebalo brzo ukidati", istakao je bivši direktor Infektivne klinike KCS.

Na pitanje da li novi virus može da odnese više života od španske groznice, Pelemiš je rekao da ne može jer je medicina mnogo napredovala i da su bolnice tehnički opremljenije, kao i da postoje novi lekovi.

Napomenuo je da ne bi trebalo ukidati meru zabrane socijalnog distanciranja, ističući da je možda bolji izraz fizičko distanciranje. Dodaje i da je potrebno nositi maske i rukavice.

"Ako se budemo okupljali, to je sigurno rizik za širenje infekcije. Toga se ja najviše plašim", rekao je Pelemiš i naveo da, kuda god je krenuo, video je više od dvoje ljudi zajedno.

BLIC > VESTI > DRUSTVO

Tiodorović: Sutra počinje testiranje kolektivnog imuniteta, pozivaćemo cele porodice

BBM - 03.05.2020. 10:13 | [Komentari](#) | [Tweet](#)

Epidemiolog Branislav Tiodorović izjavio je da će testiranje kolektivnog imuniteta na novi korona virus početi sutra u celoj Srbiji i da će biti testirana i deca.

FOTO: SLOBODAN MILOJEVIĆ / TANJUŠ

Teronomanija

VIKEND AKCIJA

Akcija vodi 01-03.05.

POGLEDAJ UREDAJE NA POPUSTU I KUPUJ ONLINE

Tiodorović: Sutra počinje testiranje kolektivnog imuniteta, pozivaćemo cele porodice

Epidemiolog Branislav Tiodorović izjavio je da će testiranje kolektivnog imuniteta na novi korona virus početi sutra u celoj Srbiji i da će biti testirana i deca.

Tiodorović je rekao da će u istraživanje biti uključeni instituti iz cele zemlje.

- Cilj je da vidimo da li se u određenim delovima zemlje pojavio kolektivni imunitet i da posmatramo cele porodice, što je različito od prethodnih istraživanja, jer ćemo imati decu u tom istraživanju - rekao je Todorović za vesti televizije B92.

On je ukazao da će, ako se utvrdi da ima 60-70 odsto onih koji su stekli imunitet, moći da se kaže da je kolektivni imunitet postignut.

- Imaćemo baze građana, određene porodice koje ćemo pozivati i obaveštavati da dođu u dom zdravlja ili da se ode u porodicu i tamo se obavi testiranje, odnosno od cele porodice uzme krv - pojasnio je Todorović.

On je dodao da je testiranje na dobrovoljnoj bazi, ali je potrebno da građani shvate da je cilj utvrđivanje otpornosti na bolest.

Todorović je naveo da je broj onih koji će biti testirani orientaciono oko 7.000 i da će istraživanje trajati najmanje dva meseca.

- Podacima ćemo moći da raspolažemo tek krajem jula ili u avgustu - rekao je Todorović.

VESTI

03.05.2020. | 12:43 | 1

U Vojvodini nastavljen trend opadanja broja novoobolelih od koronavirusa

BETV AUTOR: Beta

Podeli: 0

An advertisement for SBB (Srbija Beograd) and Dnevnik. It features a woman speaking, a price of 499 dinars, and a button to "Aktiviraj online".

SBB Dnevnik
SON PORODIČNI 499 DIN mesec
Aktiviraj online

Kada bi prema vašem mišljenju trebalo ukinuti zabranu kretanja?

- Poste uskrsnjih praznika
- Poste prvomajskih praznika
- Poste Đurđevdana
- Ne ukidati dok ne prode opasnost od koronavirusa

GLASAJ REZULTATI

ZANIMLJIVI NEKRETNINE POSAO VOZILA
Halo Oglas! Vidi sve oglase >
Bresk Limf fudbalski štore

U Vojvodini nastavljen trend opadanja broja novoobolelih od koronavirusa

U Vojvodini se nastavlja trend opadanja broja novoobolelih od Kovida-19, uz istovremeno smanjivanje broja pacijenata koji se od te infekcije leče u za to predviđenim ustanovama u pokrajini, saopštio je Biro za odnose s javnošću Vlade Vojvodine.

U Kliničkom centru Vojvodine u Novom Sadu se trenutno leči 56, a u Opštoj bolnici u Pančevu 81 pacijent. Od toga, na mehaničku ventilaciju je u KCV-u priključeno pet, a u pančevačkoj bolnici dva pacijenta, navodi se u saopštenju.

Dodaje se da su u privremenoj izolacionoj bolnici na Novosadskom sajmu 34 pacijenta sa lakšom kliničkom slikom bolesti, a u Specijalnoj bolnici za rehabilitaciju "Junaković" u Apatinu 47 pacijenata.

Na Institutu za zdravstvenu zaštitu dece i omladine Vojvodine, leči se petoro dece i sva ona su u dobrom opštem stanju, piše u saopštenju.

Pokrajinski sekretar za zdravstvo Zoran Gojković rekao je da je u poslednjih sedam dana u medicinskim ustanovama u Vojvodini građanima pruženo više od 300.000 usluga koje nisu vezane za Kovid-19.

"Uprkos relaksaciji mera koja je rezultat uspešne borbe protiv epidemije, za konačnu pobedu nad virusom i dalje je od odlučujućeg značaja da se građani ponašaju maksimalno odgovorno i da primenjuju sve mere predostrožnosti, uključujući striktno poštovanje socijalne distance, nošenje zaštitnih maski i rukavica i upotrebu dezinfekcionih sredstava", dodaje se u saopštenju.

The screenshot shows a news article from RTV Vojvodina. At the top, there are logos for PTB (Radio-Television of Vojvodina) and RTV Vojvodina. Below the logos, the main title reads "ŠKOLSKA NASTAVA NA JEZICIMA NACIONALNIH ZAJEDNICA". The article is dated May 3, 2020, at 10:09 AM, and is from Tanjug. The headline is "Epidemiološka situacija u Nišu sve bolja". The text discusses the Gradski štab za vanredne situacije Grada Niša's assessment that the epidemiological situation in Niš has improved, with fewer patients in hospitals and more in self-isolation. It also mentions the number of tests and the risk of transmission. On the right side of the page, there is a sidebar titled "ВИРУС КОРОНА ИНФОРМАЦИЈЕ И ПРЕВЕНЦИЈА" with five numbered bullet points. The sidebar includes a small video player icon next to each point.

Epidemiološka situacija u Nišu sve bolja

Niš - Gradski štab za vanredne situacije Grada Niša ocenio je danas da je epidemiološka situacija u Nišu iz dana u dan bolja, da se smanjuje broj pacijenata na lečenju u KC Niš i privremenim kovid bolnicama, kao i broj zaraženih korona virusom u socijalnim ustanovama na teritoriji Grada i okolnih opština.

Istovremeno, raste broj testiranih građana, a smanjuje procenat onih sa pozitivnim rezultatom na prisustvo virusa COVID19, navodi se u saopštenju Gradskog štaba.

Ipak, epidemiolozi ocenjuju da je sveukupna situacija u Nišu i dalje nesigurna, i da rizik od oboljevanja postoji, te da je, zbog toga, neophodna puna primena svih propisanih mera zaštite uz obavezno poštovanje preporuka lekara i nadležnih državnih organa.

Štab je ocenio da se pripreme za dalje ublažavanje mera moraju pažljivo sprovesti, i obezbediti puna primena svih zakonskih odredbi.

S obzirom da se od sutra obnavlja javni prevoz u međugradskom saobraćaju, a da će od 8. maja početi da saobraća i gradski prevoz u Nišu, naloženo je testiranje svih vozača, konduktora i kontrolora na COVID19.

Posebna pažnja posvećena je i činjenici da od sutra ponovo počinju da rade kafići i drugi ugostiteljski objekti, te je dat nalog svim inspekcijskim službama da na terenu striktno kontrolišu primenu svih propisanih preventivnih mera od uticaja na bezbednost i zdravlje zaposlenih i korisnika usluga, objavljenih na zvaničnom sajtu Grada Niša, koji su obavezujući za sva pravna lica i preduzetnike, pružaoce usluga.

Nedimović: Žarišta na jugu sanirana, situacija mirnija

Ministar poljoprivrede, ujedno šef Kriznog štaba za Nišavski i Toplički okrug, Branislav Nedimović, rekao je da je epidemiološka situacija na tom delu Srbije "umirena", da su sva žarišta koja su postojala u proteklom periodu sanirana, te da je procenat pozitivnih na virus pao ispod pet odsto.

"Sada slobodno možemo reći, citirajući profesora Todorovića, da smo relativno umirili situaciju, ali sa aspekta stanja u gerontološkim centrima situacija je takva da zahteva budnost. Sva žarišta su za sada sanirana, dve privremene bolnice - Čair i Dom učenika su ispražnjene i stavljene u stanje mirovanja", rekao je Nedimović za "Blic".

On je dodao da su Nišlje i Topličani dali puni doprinos borbi protiv virusa iskazanom disciplinom.

"Procenat pozitivnih je pao ispod pet odsto, a to je neuporedivo bolje nego polovinom ovog meseca", naveo je on.

Kako je rekao, još je rano za podvlačenje crte, u globalu gledano, jer nije kraj borbe sa virusom. Ipak, napominje da je Ministarstvo na čijem je čelu dalo nemali doprinos.

"S obzirom na to kakve smo izazove imali, proizvesti natrijum-hipohlorit, alkohol, kvasac, prepakovati laboratoriju za bezbednost hrane u korona laboratoriju, prevesti još nekoliko vetereniraskih laboratorija u humane, nije malo za jedno Ministarstvo kao što je poljoprivreda", kazao je Nedimović.

Posebno je odao priznanje starijima na pridržavanju svih restriktivnih mera i na tome da se epidemiološka kriva zaravni.

"Dobili smo neke bitke, ali još uvek nismo rat. A samo pobeda u čitavom 'korona ratu' se piše", zaključio je ministar.

Vesti Sport Kultura Život Mladi Servisi RTV Izbori 2020 Koronavirus Budimo humani Njima se dičimo Pretraga

Vest > Društvo 03. maj 2020 | 16:02 | Izvor: Tanjug

Pilot testiranje u KBC Bežanijska kosa

Podeli Twitaj Pošalji Čitaj mi AAA

BEOGRAD - U Kliničkom bolničkom centru Bežanijska kosa u subotu je sproveden pilot projekat testiranja prokuženosti svih zaposlenih.

„Testirani su svi i niko nije imao simptome. To je urađeno kako bismo sprečili da neko ko nema značajnu simptomologiju u nekovid bolnicu unese infekciju. Takva predstudija služi da vidimo šta će biti problem“, objasnio je direktor Infektivne klinike KC Srbije Goran Stevanović.

ВИРУС КОРОНА

ИНФОРМАЦИЈЕ И ПРЕВЕНЦИЈА

Najnovije Najčitanije

- Zidanov "volej" protiv Leverkuzena najlepši u istoriji Lige šampiona, Stanković na 4. mestu
- U četvrtak bez vanrednog stanja i policijskog časa
- Region: U Crnoj Gori bez novih slučajeva korona virusa, prvi dan bez novobolnih u Sloveniji od 4. marta
- Linta: Tragično da za "dobrovoljačku" niko nije odgovarao
- Epidemiološka situacija u Nišu sve bolja

Pilot testiranje u KBC Bežanijska kosa

BEOGRAD - U Kliničkom bolničkom centru Bežanijska kosa u subotu je sproveden pilot projekat testiranja prokuženosti svih zaposlenih.

„Testirani su svi i niko nije imao simptome. To je urađeno kako bismo sprečili da neko ko nema značajnu simptomologiju u nekovid bolnicu unese infekciju. Takva predstudija služi da vidimo šta će biti problem“, objasnio je direktor Infektivne klinike KC Srbije Goran Stevanović.

Istakao je da niko od testiranih nije imao simptomatologiju, i da su urađena testiranja zdravih ljudi.

“Sistematsko testiranje zdravstvenih radnika u ovom trenutku se ne preporučuje, zato što zahteva dosta resursa, rekao je Stevanović i dodao da se oni testiraju u zavisnosti od toga koliko su bili izloženi riziku.

On je tako odgovorio na pitanje novinara da komentariše to što su se juče testirali medicinski radnici u bolnici Bežanijska kosa, tako što su svi došli u isto vreme i kako komentariše te fotografije i da li je to moglo da bude drugačije organizovano.

Kaže da se sistematsko testiranje zdravstvenih radnika u ovom trenutku ne preporučuje jer to, takođe, smanjuje mobilnost i rad kadra.

“I može da napravi takav problem, koji ste vi primetili. Ako svako ko je visoko bio izložen ili bez zaštitne opreme ili ko ima bilo kakvu simptomatologiju od zdravstvenih radnika biće obavezno testiran”.

Stevanović dodaje da uprave ustanova procenjuju stepen izloženosti riziku i da se zdravstveni radnici u zavisnosti od toga testiraju.

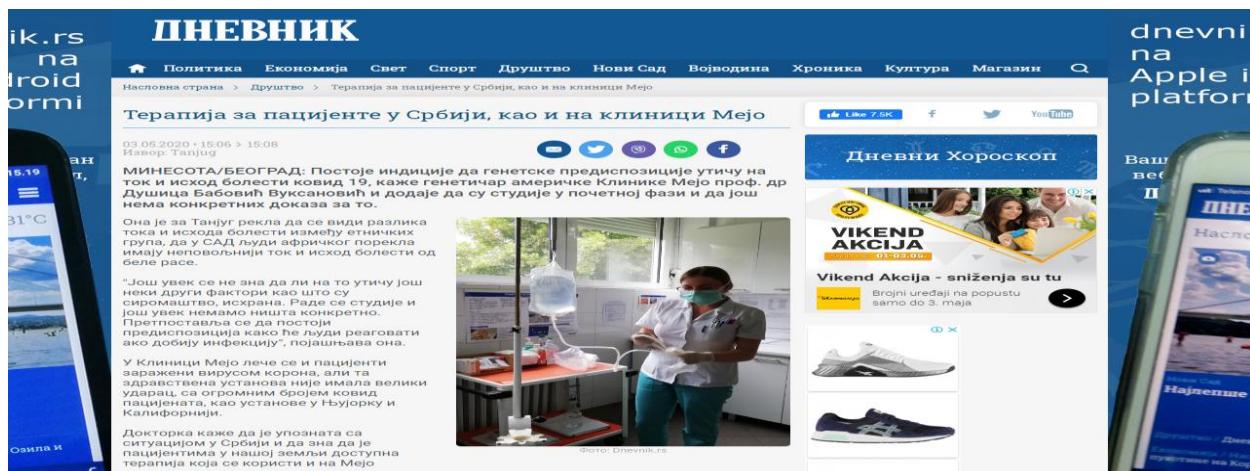
To može zavisi i od pojave bilo kakve simptomatologije koja može da liči na kovid, rekao je on i dodao da su se zato neki ljudi i više puta testirali, pošto je bilo i prehlada sa temperaturom.

"Preporuke krzinog štaba su takve da su kriterijumi za testiranje jasno dati i definišu kategoriju zdravstvenih randika koji su bili u riziku, a na njihovim upravama je da procene ko je u povećanom riziku, što ponekad može biti veliki broj ljudi. To zavisi koliko je bilo, na primer, ljudi u smeni", dodao je Stevanović.

Na pitanje da li je bilo problema sa testovima, kazao je da, što se tiče ponavljanja testova, uvek ima izvestan broj koji mora da se ponovi.

Dodao je da je sve dobro uvežbano i da je malo grešaka, te da se vrlo mali broj uzoraka mora ponavljati zbog neispravnosti, već eventualno zbog rezultata, koje je nemoguće protumačiti.

ДНЕВНИК

Terapija za pacijente u Srbiji, kao i na klinici Mejo

MINESOTA/BEOGRAD: Postoje indicije da genetske predispozicije utiču na tok i ishod bolesti kovid 19, kaže genetičar američke Klinike Mejo prof. dr Dušica Babović Vuksanović i dodaje da su studije u početnoj fazi i da još nema konkretnih dokaza za to.

Ona je za Tanjug rekla da se vidi razlika toka i ishoda bolesti između etničkih grupa, da u SAD ljudi afričkog porekla imaju nepovoljniji tok i ishod bolesti od bele rase.

"Još uvek se ne zna da li na to utiču još neki drugi faktori kao što su siromaštvo, ishrana. Rade se studije i još uvek nemamo ništa konkretno. Pretpostavlja se da postoji predispozicija kako će ljudi reagovati ako dobiju infekciju", pojašnjava ona.

U Klinici Mejo leče se i pacijenti zaraženi virusom korona, ali ta zdravstvena ustanova nije imala veliki udarac, sa огромним brojem kovid pacijenata, kao ustanove u Njujorku i Kaliforniji.

Doktorka kaže da je upoznata sa situacijom u Srbiji i da zna da je pacijentima u našoj zemlji dostupna terapija koja se koristi i na Mejo klinici.

"Vi imate odličnu medicinu. Pitanje je samo organizacije. Što se tiče dostupnosti svih tretmana pouzdano znam da imate sve što se radi ovde. Jedino je razlika što je ovde veći i bogatiji sistem, veća kontrola u izdavanju lekova, postoje protokoli kako se radi. Ne mislim da je u Srbiji zdravstvo puno lošije", kaže ona.

Lekari u Srbiji imaju priliku da razmene iskustva u lečenju kovid 19 sa lekarima u Klinici Mejo. Kontakt je ostvaren zahvaljujući Fondaciji princeze Katarine, a jednom nedeljno preko CERTAIN programa održavaju se virtualni sastanci i konsultacije.

"Majo klinika direktno je uključena u lečenje pacijenata sa kovid-19 preko CERTAIN programa koji vodi dr Ognjen Gajić , intenzivista. Program omogućava lekarima u Srbiji da imaju direktnе konsultacije u vezi težih slučajeva , kao i redovne sastanke na kojima se govori o novoj terapiji, dospignućima", pojasnila je ona.

Babović navodi da u SAD postoje različite mere koje se sprovode u borbi protiv virusa korona, da su velike razlike u pristupu od države do države, a koje mere su najbolje još se ne zna.

"Još uvek ne znamo šta je najbolje. Recimo, Švedska nije imala puno zatvaranja i nisu se obazirali na sva upozorenja, a evo sada imaju dosta pacijenata koji su oboleli. U SAD mere zavise od države do države. Kada se bude gledalo sa vremenske distance biće lako reći ovaj je krivac što nije uradio ovo ili ono. Danas je teško kada ne znate sa čime se borite", navela je ona.

Babić nije direktno uključena u lečenje kovid pacijena već radi kliničke studije za pacijente sa neurofibromatozom, oboljenje koje se manifestuje razvojem tumora koji su uglavnom benigni.

"Trenutno radim kliničke studije, ispitujemo razne lekove koji imaju potencijal da zaustave rast tumora ili da ih smanje", pojašnjava ona i dodaje da su su i ta istraživanja pogodjena zbog pandemije kovid- 19, jer se pacijenti plase da dođu na kliniku, plase se zaraze i mogućih komplikacija.

Za njih se, kako kaže, organizuju video vizite preko interneta, angažuju lekari na lokalnu koji prate njihovo zdravstveno stanje, a lekove im šalju poštom.

"Kompletan sistem je sada pogodjen. Nastavljam i sa svojim redovnim poslom u dijagnostici i terapiji pacijenata sa drugim genetskim bolestima . Pokušavam da što više konsultacija obavljam kao tele health - preko videa ili telefona", navela je ona.

Na vreme su, kaže Babovićeva, preduzela neophodne mere zaštite, a zaposleni koji mogu da rade od kuće, rade iz svojih domova.

"To jeste veliki udarac na finansije i klinika pokušava da se oporaviti od toga. Imamo dosta pacijenata, koji boluju od nekih drugih bolesti, i plaše se da dođu u bolnicu. Sa njima se gledamo preko skajpa, zuma ili nekih drugih aplikacija i platformi. To radimo sa skoro 80 odsto pacijenata", kaže ona.

Dušica Babović Vuksanović u SAD je otišla 1992. godine. Radila je dve godine na Klinici "Džon Hopkins", a od 1994. godine radi na Klinici Mejo.

Nestorović se svesno opredelio da dezinformiše građane

Doživeli smo kao zastrašujući nesklad između onoga što je profesor Branimir Nestorović javno izjavljivao u vezi infekcije novim korona virusom, u svojstvu izabranog stručnjaka od strane rukovodstva države, i opasnosti koja je pretila stanovništvu naše zemlje u tom trenutku.

74 | Piše: Vuk Jeremić | 01. maja 2020. 07.12 Izmenjeno: 07.13

2. Ostvari poputate uz člansku kartu

3. Upoznaj novinare i kolumniste

Svakog večer čitaj sutrašnji brojna među

VESTI IZ PROŠLOSTI

799 din mesечно

„Nestorović se svesno opredelio da dezinformiše građane“

Doživeli smo kao zastrašujući nesklad između onoga što je profesor Branimir Nestorović javno izjavljivao u vezi infekcije novim korona virusom, u svojstvu izabranog stručnjaka od strane rukovodstva države, i opasnosti koja je pretila stanovništvu naše zemlje u tom trenutku.

Čak i ako zanemarimo ton njegovog obraćanja javnosti, koji je odisao, po mom mišljenju, nesuvilim optimizmom, osećali smo se poniženo slušajući kako jedan lekar, profesor Medicinskog fakulteta u Beogradu, iznosi neistinite komentare o težini bolesti izazvane novim korona virusom i javno ismeva opasnosti koje prete pojedincima od eventualnog širenja infekcije među našim stanovništvom, kaže u razgovoru za Danas Aleksandar N. Nešković, redovni profesor interne medicine na Medicinskom

fakultetu u Beogradu, obrazlažući razloge zbog kojih je, zajedno sa još četvoro kolega, u dopisu predložio da Lekarska komora Srbije reaguje na medijske istupe profesora Branimira Nestorovića.

– On se po našem mišljenju svesno opredelio da dezinformiše stanovništvo, koristeći između ostalog činjenicu da u vreme tih prvih nesrećnih izjava, datih na konferenciji za medije u Predsedništvu Srbije 26. februara 2020. godine, u Srbiji još uvek nije bilo zvanično registrovanih slučajeva ove infekcije. Ali je već tada stručnoj javnosti bilo uveliko poznato da se radi o ozbiljnoj bolesti, koja je uzrokovana novim virusom sa velikim epidemijskim potencijalom na globalnom nivou, na šta je upozoravala i Svetska zdravstvena organizacija.

* U dopisu koji ste, zajedno sa četvoro kolega, poslali direktoru LKS-a i Etičkom odboru Komore, navodi se niz medijskih nastupa profesora Nestorovića u kojima on, kako navodite „narušava ugled i nanosi štetu lekarskoj profesiji“? Koji od tih nastupa biste izdvojili kao najproblematičniji?

– Najveći problem ne predstavlja jedna data izjava. Svako može da pogreši, da ga ponese trenutak, da se previše opusti i da izjavi nešto neprikladno. Moglo bi se razumeti da se profesor Nestorović javno izvinio i ogradio od besmislica koje je izgovorio, naknadno shvativši potencijalnu štetu od izgovorenog i iskoristio neku novu priliku da istinito informiše javnost i na taj način bar pokuša da koriguje inicijalnu štetu. Na žalost, on to do dana današnjeg nije učinio na prikladan način. Naprotiv, nastavio je da u kontinuitetu dezinformiše stanovništvo. Brojnim izjavama, koje nemaju nikakve osnove u medicinskoj nauci i koje opasno mirišu na šarlatanstvo i estradu, falsifikujući čak i činjenice iz istorije medicine, promoviše potpuno pogrešne modele ponašanja u vreme epidemije. Ono što nas je posebno razočaralo i nateralo da reagujemo je i činjenica da se od ovakvih izjava profesora Nestorovića nikada nisu javno ogradili ni stručnjaci koji učestvuju u radu kriznog štaba, ni strukovna udruženja, niti akademске ustanove koje se bave obrazovanjem u oblasti medicine i zdravstva. A većina ovih izjava su date preko elektronskih medija sa nacionalnom frekvencijom, uz maksimalni publicitet. Što se mene tiče, na početku svake školske godine, na prvom času na kome studente medicine uvodim u kliničku medicinu pokušavam da im u razgovoru ukažem na to šta pojmom profesionalizam u lekarskoj profesiji podrazumeva. Bilo bi zaista sramotno i licemerno da se nisam pridružio uvaženim kolegama u ovom dopisu. To bi značilo da jedno pričam mojim studentima o profesionalizmu, a da čutim pred očiglednim primerom potpune negacije istog. To ne bi bilo lepo. Od takvih, ružnih stvari, očekujem da lekarsku profesiju odbrani i zaštititi Lekarska komora.

Znate, kao lekari, mi smo pre svega profesionalci, nismo šarlatani, i mislim da delim mišljenje ogromne većine lekara kada kažem da nemamo nikakvo razumevanje za pokušaje uvođenja šarlatanstva u našu profesiju. Očekujemo od Lekarske komore da deluje i da to spreči. Medicina je oblast gde profesionalizam ima posebno značenje. Profesionalno postupanje najdirektnije utiče na kvalitet medicinskog zbrinjavanja i ishod lečenja bolesnika.

* Lekarskoj komori ste uputili predlog da izrazi zabrinutost zbog medijskih istupa profesora Nestorovića, kao i da podseti da član Komore koji povredi Kodeks podleže disciplinskoj odgovornosti. Smatrate li da je Vaš predlog uvažen saopštenjem LKS-a od 21. aprila?

– Smatram da nije. To nepotpisano saopštenje koje pominjete doživljavam kao zbir opštih mesta, koja se daju primeniti na brojne situacije i koje, iako u načelu nisu sporna, ne mogu zameniti jasno izražavanje zabrinutosti vezane za štetnost i nedopustivost konkretnih kršenja profesionalnog i etičkog kodeksa, na koje smo argumentovano ukazali u našem dopisu Komori.

Smatram da je naš predlog iznet u dopisu Komori jasno obrazložen i utemeljen na relevantnim odredbama kodeksa profesionalne etike i da je nadležnost Komore, posebno Etičkog odbora neupitno u skladu sa Statutom Lekarske komore.

Izjašnjavanjem o konkretnim primerima se, po našem mišljenju, pokazuje želja i moć da se brane principi na kojima je zasnovana lekarska profesija i da se osudi flagrantno kršenje tih principa sa potencijalno teškim posledicama za zdravlje stanovništva. Na tome insistiramo i, svakako, nećemo odustati od zahteva da se Komora oglasi konkretno ovim povodom.

* Kako ste razumeli činjenicu da je saopštenje Komore u kojem se „apeluje na kolege da u javnim nastupima prilagode svoje izjave na takav način da, poštujući struku, budu razumljivi građanima“ ostalo nepotpisano?

– Kao pokušaj da se izbegne izjašnjavanje o javnim istupima profesora Nestorovića. Vidite, Etički odbor ima legitimno pravo da ponudi argumentaciju kojom pobija našu.

Niko nema monopol nad mišljenjem. Iako su činjenice koje smo mi naveli u dopisu verodostojne, u praksi to ne znači da ne mogu biti odbačene i kreativno tumačene.

Nadam se da se to neće dogoditi. Međutim, kakva god bila, odluka Etičkog odbora Komore mora da bude saopštena i potpisana.

Tada će i lekarima, članovima te Komore, i javnosti biti ostavljena mogućnost da se odrede prema toj odluci, opredelite se i izvuku pouke. Uzgred, u citatu koji ste pomenuli, biti „razumljiv“, nikako ne znači biti frivolan, a naročito ne javno iznositi neistine i medicinske besmislice.

Takvo neprimereno ponašanje, po mom mišljenju, neće ni ubuduće biti sprečeno, ukoliko se reakcija Komore svede na mlaka, neodređena saopštenja, sa pozivanjima na nesporna opšta mesta i načela, pri čemu javnost nije čak ni upoznata šta je bio povod za takvo saopštenje. Ukoliko se svi zajedno, a posebno Komora u naše ime, jasno ne ogradiamo od onoga što je očigledno profesionalno neprihvatljivo, ovakvi ispadni neće prestati i nastaviće se sa urušavanjem poverenja društva u lekarsku profesiju.

* U odgovoru na dopis, direktor Lekarske komore Vas je obavestio da zbog specifičnosti situacije nije moguće organizovati sednicu Etičkog odbora kako bi se raspravljalo o vašim navodima. Ipak, kako je naglasio, vaša predstavka je prosleđena Etičkom odboru kako bi, čim se steknu uslovi, bila predmet rasprave.

Očekujete li da će ovo pitanje doći na dnevni red?

– Naravno da očekujem, jer je Etički odbor dužan da pokrene postupak na osnovu pismenog zahteva. Prema statutu Komore, uslovi za to nedvosmisleno postoje.

Mi smo svoju obavezu koju imamo kao lekari članovi Komore ispunili i Komori smo argumentovano ukazali na neprimereno postupanje drugog člana Komore. Obaveza Komore je da se odredi prema aktivnostima njenih članova koji odstupaju od profesionalnih i etičkih normi. Hitna reakcija Etičkog odbora Lekarske komore je neophodna, jer smatramo da su opisana javna istupanja profesora Nestorovića koja traju kontinuirano već gotovo dva meseca mogla da imaju nepovoljan uticaj na poverenje stanovništva u mere prevencije bolesti donete od strane Kriznog štaba čiji je profesor član, a time i na efikasnost u sprovođenju tih mera u praksi. Imajući u vidu da nam tek predстоji dugotrajna borba sa ovim virusom, za čiji je uspeh neophodna puna saradnja stanovništva, očekujemo da će se Lekarska komora brzo oglasiti.

Nedopustivo nereagovanje Kriznog štaba

* Kakvo mišljenje imate o javnim nastupima ostalih članova Kriznog štaba za suzbijanje zarazne bolesti kovid 19?

– Ključna reč za uspeh u prenošenju važnih poruka stanovništvu za vreme kriznih situacija je poverenje. Poverenje se ne stiče pretnjama, galatom, neprimerenim „šalama“ i neistinama. Poverenje se stiče istinitim izveštavanjem, odmerenošću, davanjem jasnih smernica, strpljivim objašnjavanjem, izbegavanjem dvosmislenih, a posebno kontradiktornih komentara i saveta i jasnim otklonom od dnevne politike. Ljudi mogu mnogo toga da razumeju, kada im to objasni neko u koga imaju poverenja. I poslušaju.

Takva iskustva u kontaktima sa pacijentima i njihovim porodicama imaju svi lekari. Poverenje u lekarsku profesiju je narušeno izjavama profesora Nestorovića, a niko iz kriznog štaba nije javno reagovao. Smatram to, sa profesionalne i etičke strane, nedopustivim. Korona virus ne zna za partije, veru, naciju, obrazovanje. Napada sve i svi zajedno moramo da mu se suprotstavimo na pravi način, sa poverenjem sprovodeći mere kriznog štaba.

Društvo toleriše neprofesionalizam

* Stiče se utisak da je jako mali broj pripadnika medicinske profesije bio voljan da tokom vanrednog stanja javno kritikuje pojave za koje je mislio da su štetne. Slažete li se sa tim sudom i zbog čega mislite da je to tako?

– Mogao bih da tražim objašnjenja, ali, iskreno, nemam opravdanja. Naše celo društvo toleriše neprofesionalno ponašanje, ne samo u medicini. Verovatno je granica spala toliko nisko, da je niko više ni ne primećuje. To je porazno. Slučaj profesora Nestorovića je samo povod, za sumorno sagledavanje statusa medicinara u ovoj sredini. Strah ili inercija, šta god da je uzrok, direktna je posledica višedecenijskog sistematskog srozavanja ugleda i dostojanstva lekarske i sestrinske profesije. Taj trend mora biti zaustavljen. Za početak, uz sticanje poverenja u moć istine.

ПОЛИТИКА

The screenshot shows the homepage of the Politika website. At the top, there are links for 'Izdanya' and 'Citije'. Below that is the main title 'ПОЛИТИКА' with the date 'Nedelja, 03.05.2020.' and a small 'Verski kalendar' link. A search bar 'PRETRAGA' and a language switch 'ЋИРИЛICA' are also present. The weather '13°C Belešno BEograd' and a timestamp 'Poslednja izmena 22:11' are on the right. The navigation menu includes 'Svet', 'Politika', 'Društvo', 'Pogledi', 'Hronika', 'Ekonomija', 'Kultura', 'Beograd', 'Sport', 'Region', 'Mozaik', and 'Sve'. Below the menu are social media icons for Facebook, Twitter, and Email. A sub-menu for 'Početna /' is shown. To the left, a news article titled 'Stroga izolacija je najgora' is displayed with a photo of scientists in protective gear. To the right, there is a smaller image of a coffee cup and a bun on a table.

Stroga izolacija je najgora

Od četiri laboratorije najopasnija je prva za prijem uzoraka potencijalno zaraženih pacijenata u kojoj naučnici rade sa živim virusom pre nego što ga ubiju topotom

Pod rukovodstvom šest naučnika iz kineskog grada Vuhan, 46 naših istraživača iz deset naučnih institucija prošli su uspešno jednonedeljnu obuku u „Vatrenom oku”, najvećoj i najsavremenijoj srpskoj laboratoriji za ispitivanje virusa korona, smeštenoj u Kliničkom centru Srbije. U utorak su za 24 časa, koliko laboratorija bez prestanka radi, obradili više od 1.000 briseva pacijenata za koje se sumnja da imaju kovid 19, a kapacitet „Vatrenog oka” je do 2.000 uzoraka dnevno, objašnjava za „Politiku” dr Jelena Begović, koordinator u laboratoriji i direktorka Instituta za molekularnu genetiku i genetičko inženjerstvo Univerziteta u Beogradu.

Ona i nekoliko naučnika, dobrovoljaca za rad u „Huo-jan nacionalnoj laboratoriji za molekularnu detekciju infektivnih agenasa Beograd” kroz lična iskustva pokušavaju da dočaraju vojničke uslove života i rada u proteklih nedelju dana. Laboratorija se prostire na 750 kvadratnih metara i ima četiri manje prostorije, a rad je veoma rizičan.

– Zato je nivo zaštite istraživača u njima na trećem stepenu, što znači da unutra rade obučeni u skafandere, u rukavicama, naočarima i vizirima, koje ne skidaju po sedam, osam sati. Onda ta smena ide na kratku pauzu za ručak i posle svi se ponovo oblače u zaštitnu opremu da odrade bar još nekoliko časova. Naučnici su u laboratoriji oko 12 časova dnevno, a ja od 8 do 24 časa. Ova pandemija nam je demonstrirala koliko je bitno ulaganje u zdravstvo, prosvetu i nauku i koliko su globalno društveni sistemi osetljivi na ovakvu vrstu izazova. Nadam se da će to imati na umu svi oni koji u budućnosti budu opredeljivali budžet za tri navedene oblasti – kaže dr Jelena Begović.

Prva soba se smatra najopasnijom i služi za prijem uzoraka koji nisu inaktivirani, što znači da virus, ukoliko je prisutan, nije doveden u stanje da ne može da naškodi okruženju. Naučnici prvo toplotom ubijaju virus, pa odmah zatim preko bar-koda proveravaju da li je uzorak koji je došao u laboratoriju u skladu sa onim što je prijavljeno od strane domova zdravlja, gradskih zavoda za javno zdravlje i sa klinika. Taj jedinstveni broj se poredi sa kovid 19 bazom podataka koju vodi Institut „Dr Milan Jovanović Batut“. Onda uzorak ulazi u treću laboratoriju „Vatrenog oka“ koja je, takođe, potencijalno opasni izvor zaraze. Tu naučnici izoluju nukleinske kiseline i pripremaju uzorak za poslednju fazu u četvrtoj laboratoriji. Ona podrazumeva umnožavanje dela genetičke informacije virusa i pokazuje pozitivan rezultat ukoliko je pacijent zaražen CoV-2 virusom. U drugoj laboratoriji se obavlja priprema rastvora za sve analize. Dr Begović napominje da je Pekinški institut za genomiku, donator dela opreme, „Vatreno oko“ napravio bukvalno kao fabriku u kojoj na traci mora sve da funkcioniše bez greške.

– Mi u Srbiji nismo baš na to navikli i komplikovano je da se bukvalno sve karike uvedu u drugačiji sistem od onog koji ste dosad poznavali. Na primer, određena su samo dva termina kada uzorci treba da se dopremi u „Vatreno oko“, a evo nedelju dana stižu i van tog vremena. Naravno da ih prihvatamo, uigravamo se – ističe Jelena Begović i dodaje da se ne sme zaboraviti da je, pored Kineza, za otvaranje kompleksa zaslužna Vlada Srbije.

Naučnici koji su posle naporne smene bili raspoloženi da govore za naš list pre svega ističu zapanjujuću nesobičnost svojih kolega u pružanju iskustva i znanja za borbu protiv virusa. Mnoge od njih danima muči nesanica koja ih, kako kaže Begovićeva, posle svec stresa i rizika u laboratoriji snažno prigrlju u hladnoj hotelskoj sobi, u kojoj je svaki od njih ponaosob smešten.

– Ništa nije teško kada čovek uveče dođe kući među svoje i tom porodičnom atmosferom napuni istrošene baterije. Ali ovako stroga izolacija je najteža od svega – priznaje glavni koordinator „Vatrenog oka“.

San ovih dana beži i od dr sci. med. Vladana Čokića, naučnog savetnika sa Instituta za medicinska istraživanja, pa odaje veliko priznanje istraživačima koji su se predano posvetili tom poduhvatu svesni da će, do daljeg živeti odvojeno od porodica. Dodaje da bi bio red da nadležna ministarstva taj trud nagrade većim ulaganjima u nauku i medicinu u Srbiji. Kaže da su svi bili upoznati sa metodologijom rada, ali se nikad nisu sreli sa tako masovnim ispitivanjima i da prvi put koriste robote i to u uslovima visokog nivoa zaštite.

– To je druga dimenzija rada i zahteva obuku i uhodavanje, ali nam predznanje svakako doprinosi bržem sagledavanju problematike što su i kineski inženjeri na obuci primetili – naglašava dr Čokić.

Za njegovu koleginicu dr Manju Zec, višeg naučnog saradnika, rad u „Vatrenom oku“ je „izazov i zadovoljstvo, uz istovremeni osećaj da doprinose opštem dobru“. Ona ima samo reči hvale za način na koji su naučnici izolovani od okoline i smatra da su uz opremu koju su dobili maksimalno zaštićeni, a da je, istovremeno obezbeđena visoka specifičnost rezultata testova koji, sem toga što su pozitivni i negativni mogu biti i „slabo pozitivni“, što traži dodatne potvrde.

– U timu je prisutna dinamična i podsticajna atmosfera, te mi samoizolacija ne pada teško. Uzorci konstantno pristižu, radi se dan i noć, ali je motivacija jaka pa i vreme prolazi veoma brzo – ističe dr Zec.

Dr Milica Tošić, naučni saradnik Instituta za medicinska istraživanja, priznaje da je zaštitna oprema malo naporna za nošenje, ali i da su u njoj zaista bezbedni.

– Izolacija mi ne pada teško, u slobodno vreme se čujem sa porodicom i odmaram kako bih bila skoncentrisana sledećeg radnog dana. Drago mi je što sam deo ovog tima, što mogu da pomognem i pritom steknem novo iskustvo – iskrena je dr Tošić.